

'Kunstenaars kraken niet, ze nemen in gebruik'

DOOR CHRISTL VISSER

Den Haag – Het is dat Gerard Diemont een groter atelier nodig had, anders stond de vroegere 'zeebadinrigting' aan de Gevers Deynootweg nog steeds te verpauperen. Nu wordt er getimmerd, geschuurd, gelakt en gerepareerd dat het een aard heeft. Kunstenaars zijn prima klussers, doe-het-zelvers van beroep tenslotte. Daarom kunnen ze ook zo goed kraken.

Kraken? „Kunstenaars kraken niet, kunstenaars nemen atelier-ruimte in gebruik”, zegt schilder Diemont, die zich begin januari met een groep medekunstenaars toegang verschaftte tot het enorme leegstaande pand naast het Badhotel. Tot tevredenheid van de gemeentelijke monumentenzorg, die het gebouw in 1990 op de lijst zette en het voortschrijdend verval met lede ogen aanzag. „Een prijzenswaardig initiatief”, stelt ambtenaar P. Lankamp.

Erzsebeth Hatvari (ad hoc toneelspeelster en muze) is het daar geheel mee eens. „Wij voelen ons geen krakers. Maar als je ons per se zo wilt noemen, dan zijn we in elk geval keurige krakers”. Niks 'sex, drugs and rock 'n roll', maar flink aanpopen en 's avonds netjes naar huis. Almer van Ommen (installaties, thans vooral monteur en budgetbewaker) denkt zelfs al aan een stichting tot verwerving en instandhouding. Het liefst met een vorstelijk beschermheer. „Zou Willem-Alexander willen?”

Doodongelukkig

Dat de groep een hooggeborene zoekt, is niet meer dan logisch. De voormalige 's-Gravenhaagsche zeebadinrigting voor behoeftige kinderen van minvermogenenden' is in 1879-1880 gebouwd ter nagedachtenis aan koningin Sophie, de zeer ontwikkelde en doodongelukkige eerste echtgenote van koning Willem III. Prins Frederik – haar aangetrouwde oom –

en haar jongste zoon Alexander, die haar niet lang zou overleven, schonken de grond aan de voet van het Seinpostduin. Een inzamelingsactie maakte de bouw mogelijk. Architect H.P. Vogel maakte een groots ontwerp in de stijl van de neorenaissance; de Scheveningse aannemer H.E. de Baan voerde het uit. De zieke kindertjes die gezonde zeelucht moesten opsnuiven en voorheen slechts de beschikking hadden over een houten strandbarak, kregen ineens een vrijliggend, modern complex met alles erop en eraan: het eerste zeehospitium van de Sophia-stichting. Hendrik Willem Mesdag kon het nog net kwijt op zijn Panorama. Toen de stichting eind jaren dertig uit ruimtegebrek naar Kijkduin uitweek, werd het pand aan de PTT verkocht. Tot eind jaren tachtig was er de dienst CD-VBD gevestigd, volgens Gerard Diemont beter bekend als de 'geheime dienst' van de PTT oftewel de afdeling afluisteren. „Ongelooflijk zoals dit pand beveiligd was! Pasjes-systemen, infrarood camera's, niet bepaald maatregelen voor een gewoon kantoor”.

Zes jaar stond het leeg. Tot Diemont er weer eens langs kwam en plotseling dacht: goh, mooi karakteristiek pand eigenlijk, zonde dat 't zo staat te verkommeren, eigenlijk reuze geschikt als werkruimte. Andere kunstenaars trekken ook in leegstaande gebouwen, waarom ik niet? Hij ging langs bij het kadaster (de PTT bleek nog steeds juridisch eigenaar), belde met de gemeente en overlegde met vrienden. Het kraakplan oftewel het voornemen tot tijdelijke ingebruikname kreeg vaste vorm. Erszebet en Almer sloten zich bij Gerard aan: de kerngroep was geboren.

Erszebet: „We hebben nog een week lopen aarzelen. Zullen we of zullen we niet? Gerard vond het gebouw mooi, Almer was in

voor avontuur, maar ik zag praktische bezwaren. Zo'n groot pand, al die trappen, lastig schoonmaken. Maar op een gegeven moment hebben we de knoop doorgehakt. We waren in tien minuten binnen”.

Ze troffen er een beestenbende aan. Alles wat kon worden gesloopt, was gesloopt. Na een kortstondig maar heftig verblijf van een groep 'echte' krakers joeg de project-ontwikkelaar, die het economisch eigendom van de PTT had overgenomen, er een bouwploeg doorheen met de opdracht het pand van binnen onklaar te maken. „Doodzonde”, vindt Diemont. De regen liep naar binnen, de vloeren waren opgebeld, de leidingen niet afgetapt. Toen ze er net bezig waren, vroor het dat het kraakte. Af en toe klonk er een enorme knal, dan sprong er weer een leiding.

Stimulerend

Intussen is het ruim anderhalve maand later. De kerngroep heeft zich uitgebreid. En zolang de verwarming nog niet is aangesloten, helpt alleen lichamelijke arbeid tegen de kou. Een stimulerende factor. De eerste ateliers zijn klaar, de gezamenlijke galerie kan erdaags open en ook de toneelzaal nadert zijn voltooiing. Wie honderd stoeltjes over heeft, kan op een hartelijk onthaal rekenen.

„We zijn nu met zijn achten. Iedereen kan wat. De meesten hebben wel ervaring met dit soort klussen. En we kennen natuurlijk vakmensen die bijspringen, als het boven onze pet gaat”, vertelt de initiatiefnemer. De problemen zitten hem meer in het gesplitste eigendom. Met de PTT als juridisch eigenaar en een onroerendgoedhandelaar als economisch eigenaar is het lastig zaken doen. Wie is er het meest eigenaar? Met wie moeten er afspraken worden gemaakt? De PTT houdt de boot af, de econo-

misch eigenaar heeft nog niet van zich laten horen. Toch willen de kunstenaars de 'bruikleen' zoveel mogelijk formaliseren.

Diemont: „Alles bij elkaar investeren we toch heel wat eigen geld. Dan is het prettig, als je wat kunt regelen. Al word je maar gedoogd, dat zou al schelen. Dan heb je toch iets meer zekerheid”. Kwam er maar eens een wethouder kijken, verzucht hij. Louise Engering of Peter Noordanus. Of een Tweede-Kamerlid. Iemand die de onderneming een officieel tintje geeft. Dan haken anderen ook makkelijker in. Het Haags centrum voor beeldende kunst Stroom is bijvoorbeeld in principe bereid financiële steun te verlenen, maar alleen als er een min of meer legale situatie is ontstaan. Dat geldt zeker ook voor potentiële sponsors.

Soaps

Plannen genoeg, vertelt het collectief. Exposities, 'live' soaps, kleinschalige theaterproducties, samenwerking met de Appel, culturele manifestaties in het kader van het 750-jarig bestaan van Den Haag, buurtontvangsten, noem maar op. Ter herinnering aan Sophie wordt zelfs overwogen in de zomer gezellige middagen met strand en zwemmen en ranja voor binnenstadskinderen op touw te zetten. „Om iets terug te doen”.

Want, daar zijn ze van overtuigd, als de eerste horden genomen zijn, als de tent eenmaal gaat lopen, als ze in de zomer toeristen trekken, dan springt iedereen erop, dan staat de stichting Promotie Den Haag binnen de kortste keren op de stoep, dan ligt een rendabel beheer in het verschiet.

Maar die eerste horden, die zijn het moeilijkst. Diemont: „De buurt staat aan onze kant, gelukkig. We hebben overal een briefje in de bus gedaan om uit te leggen wie we zijn en wat we willen. Daar is overwegend positief op gereageerd. Ik geloof dat de meeste mensen blij zijn, dat we het pand aan het opknappen zijn. Als het verder verpaupert, moet het op een dag gesloopt worden, en er is al zoveel gesloopt op Scheveningen. Als je het Kurhaus en die paar villaatjes wegdenkt, is er niets meer over van vroeger. De mensen die hier wonen, zijn al zoveel kwijtgeraakt. Die zitten niet te wachten op weer een appartementencomplex”.

Gerard Diemont (staand links), **Erszebeth** (in het bad) en enkelen van hun medekunstenaars in een van de benedenzalen van het vroegere Zeehospitium.

FOTO MAUR

Sophia-gebouw krijgt nieuwe eigenaar *Schev. Crt., 2-10-'96* Bestemming een geheimzinnige zaak

SCHEVENINGEN - Het "Sophia-gebouw" aan de Gevers Deynootweg, in 1880 gebouwd als kindersanatorium, laatstelijk in gebruik bij de PTT, krijgt weer een nieuwe eigenaar. Wie het is en wat of hij ermee van plan is nog in een waas van geheimzinnigheid gehuld. Maar wellicht komt er donderdag 3 oktober meer duidelijkheid. Dan speelt er een kort geding, dat de huidige eigenaar heeft aangespannen om de kunstenaars die het gebouw zonder zijn toestemming in gebruik hebben genomen eruit te krijgen. Met de bedoeling dat hij het leeg kan overdragen aan wie hij het heeft verkocht.

Sinds de PTT - nog steeds juridisch eigenaar - het gebouw aan de Gevers Deynootweg 21 heeft verlaten is het een object van speculanten. Enige jaren terug is er een bouwvergunning verleend voor een verbouwing tot woongebouw met 44 eenkamerappartementen, maar de toenmalige eigenaar stapte van zijn plannen af en verkocht het pand. Aan wie en of het daarna is doorverkocht is onduidelijk, omdat het gebouw nimmer is overgedragen. De kopers werden wat men noemt "economisch eigenaar". Even was er sprake van dat de eigenaar van het naastgelegen Badhotel, Mab Project Ontwikkeling BV, belangstelling had om er iets in te beginnen in combinatie met nieuwbouwappartementen voor badgasten op het aangrenzende terrein van het Badhotel. Maar meer dan een vaag plan kwam er niet naar buiten. Met het Sophia-gebouw werd in elk geval niets gedaan, het raakte steeds meer in verval en krakers vonden er van tijd tot tijd onderdak. Tot vorig jaar een groep kunstenaar het toen leegstaande sterk verpauperde gebouw in bezit namen en het geschikt maakten om te gebruiken als Theater- en Ateliercomplex "Sophia". Aan die bestemming lijkt nu een eind te komen: morgen speelt een kort geding waarin de huidige economisch eigenaar W.F. Hak uit

Arkel de rechter vraagt de krakers te bevelen het gebouw te ontruimen.

Geen contact

Het kort geding wekt de indruk dat de kunstenaars geen gehoor hebben gegeven aan een verzoek van de eigenaar, maar dat is niet het geval. Woordvoerder en beeldend kunstenaar Gerard Diemont: "We hebben nooit enig contact gehad met mijnheer Hak, hij is direct naar de rechter gegaan. Hij wist niet wie we waren, wel dan heeft niet lang gezocht, we staan overal ingeschreven en bij alle instanties zijn we bekend."

Voor de rechter worden ze vertegenwoordigd door mr. Jacqueline Brouwer, die weleens wil weten wat er nu opeens zo spoedeisend is dat de rechter er meteen en snel aan te pas moet komen. Wat gaat er met het gebouw gebeuren en op welke termijn, vraagt ze zich af. Daarbij speelt de ervaring dat gebouw al een keer is ontruimd, waarna er niets mee gebeurde en het leeg stond totdat de kunstenaars zich erover ontferden.

Advocaat van W.F. Hak is mr. H. Eijer, die uiteraard wel weet wat er met het gebouw gaat gebeuren als het leeg is, maar niet uit de school klapt. "Kom maar naar de zitting, daar komt het ongetwijfeld ter

sprake", is zijn advies.

Hoofdpersoon Hak is niet te bereiken; zijn telefoon is doorlopend in gesprek.

Op de monumentenlijst

De mogelijkheden om met het voormalige hersteloord voor zieke kinderen, iets te ondernemen zijn beperkt omdat het gebouw geregistreerd staat op de lijst van beschermde Haagse monumenten. Dat betekent in de praktijk dat het uiterlijk niet veranderd mag worden en dat was ook een van de voorwaarden waaronder destijds de vergunning was afgegeven voor de transformatie tot woongebouw. Wat de plannen met gebouw nu zijn, is op het stadhuis "min of meer" bekend, maar men voelt er niet voor de boodschapper te zijn in deze.

Het kort geding moet dus klaarheid brengen. De nieuwe bestemming is van doorslaggevende betekenis voor de uitspraak van de rechter, omdat de kunstenaars zeker zullen aanvoeren dat de eigenaars er tot nu toe op uit waren het gebouw zo te laten verloederen dat sloop noodzakelijk zou worden. Hun kraakactie heeft ertoe geleid dat verder verval wordt tegengegaan. Is de nieuwe eigenaar weer een speculant, dan is de kans groot dat de kunstenaars mogen blijven zitten.

Kunstenaars moeten weg uit Sophiagebouw

DOOR HERMAN ROSENBERG

Den Haag — De kunstenaars die begin dit jaar het gebouw van de voormalige Sophiastichting in Scheveningen hebben gekraakt zijn vandaag begonnen met de ontruiming van het pand. Ze moeten weg van de rechter.

„Het is zeer triest, want we hebben veel tijd en moeite gestoken in het opknappen van het gebouw”, zegt woordvoerder Ersebet Hatvari.

„Maar we hebben geen zin in een confrontatie met de deurwaarder”.

In het gebouw werden de afgelopen maanden onder meer een fotostudio, een theaterzaaltje en een beeldhouwersatelier ingericht.

De kunstenaars verloren twee weken geleden een kort geding. Dat was aangespannen door de vastgoedmaatschappij HAK, die eigenaar is van het pand. HAK kocht het gebouw van de Rijksdienst der Domeinen en heeft het inmiddels doorverkocht aan de Leidschendamse architect Paul Kokshoorn.

Weinig fiducia

Hatvari en de haren hebben weinig fiducia in de toekomst van het gebouw met al die wisselingen van eigenaar. Ze vrezen dat het gebouw komende winter leeg komt te staan.

„Het zal achteruitgaan en verkrotten. En over een tijdje wordt dan geconcludeerd dat er niets anders rest dan sloop. Dat zou bijzonder triest zijn, want het is een van de laatste oude gebouwen in de badplaats”.

„Onzin”, reageert Kokshoorn. „Dit gebouw wordt één van de pareltjes van Scheveningen. Ik heb een plan klaar voor de verbouwing tot appartementencomplex van het oude gebouw. Op het achterterrein komt nieuwbouw. Het kan trouwens helemaal niet worden afgebroken want het staat op de monumentenlijst”.

Maar voordat de verbouwing begint moet Kokshoorn eerst nog een ontwikkelaar vinden, aan wie hij op zijn beurt het gebouw wil doorverkopen.

Hij zegt met 'twee à drie' gega digden in gesprek te zijn. Kokshoorn vindt het jammer voor de kunstenaars, maar ze moeten volgens hem echt weg.

„Ik kan niet verder zolang zij erin zitten. Ze schrikken potentiële ontwikkelaars af. Straks, als de verkoop rond is, ontstaat een nieuwe situatie. Dan moeten er anti-kraak-bewoners in. Laat ze dan maar contact opnemen met de nieuwe eigenaar”.

H.P. Vogel

De Sophiastichting verrees in de jaren 1879-1880, naar ontwerp van architect H.P. Vogel. In die jaren ontwikkelde de Gevers Deynootweg zich tot de nieuwe verbindingsweg tussen vissersdorp en badplaats. Mesdag legde de weg met de nieuwbouw vast op zijn Panorama; ook de Sophiastichting is daarop te zien.

Het gebouw deed dienst als 'zeehospitium' voor kinderen van minvermogende ouders. Later zat er een PTT-afdeling die werkte voor de Binnenlandse Veiligheidsdienst.

Sophiastichting toch ontruimd

Den Haag – Na lang touwtrekken is het gebouw van de voormalige Sophiastichting aan de Gevers Deynootweg gisteren toch ontruimd.

De kunstenaars die het gekraakt hadden moesten op last van een deurwaarder vertrekken.

Eerder verloren de krakers een kort geding dat was aangespannen door de eigenaar, de projectontwikkelaar Hak. De kunstenaars zijn bang dat het historische gebouw wordt gesloopt.

Die vrees wordt gedeeld door de Stichting Behoud Scheveningse Monumenten. Beide partijen wijzen op de onduidelijke eigendomssituatie. Juridisch eige-

naar is nog altijd PTT-Vastgoed. Hak is de economische eigenaar. Hij wil het gebouw doorverkopen aan de Leidse schendamse architect Paul Kokshoorn. Deze werkt op zijn beurt aan een verbouwingsplan. De Sophiastichting zou een wooncomplex met 44 éénkamerappartementen moeten worden. Kokshoorn verklaarde eerder in deze krant dat hij absoluut niet overweegt om het gebouw, dat op de monumentenlijst staat, te slopen.

Een woordvoester van de dienst Stedelijke Ontwikkeling laat weten dat de gemeente ervan uitgaat dat het gebouw blijft staan en een woonbestemming krijgt.

FOTO MAURICE NELWAN

Het gebouw van de voormalige Sophiastichting.

STUKJE MESDAG GERED

Monument net ontsnapt aan sloop

DOOR HERMAN ROSENBERG

Den Haag – Het monumentale gebouw van de Sophiastichting aan de Gevers Deynootweg in Scheveningen is gered. De vennootschap Woningbeheer laat het pand verbouwen tot appartementencomplex.

De dreigende ondergang van het historische gebouw, dat de schilder Mesdag afbeeldde op zijn panorama, leidde eind vorig jaar tot protesten in Scheveningen. Kunstenaars kraakten het complex om te voorkomen dat het verder in verval zou raken. De vrees voor sloop werd gevoed doordat lang onduidelijk was wat de eigenaar, vastgoedhandelaar Hak, met het gebouw van plan was.

Onlangs slaagde Woningbeheer er in het beeldbepalende gebouw aan te kopen. Woningbeheer is een gemeentelijke nv die onder meer voormalig gemeentelijk huizenbezit exploiteert. Het Haagse architectenbureau Scala maakt een ontwerp voor de verbouwing.

„In het oude woongebouw komen veertien appartementen. En op het achterrein komen zestien nieuwe huizen”, aldus Karel Sant van Woningbeheer. De gevels worden gerestaureerd in samenspraak met de gemeentelijke afdeling monumentenzorg. De verbouwing en

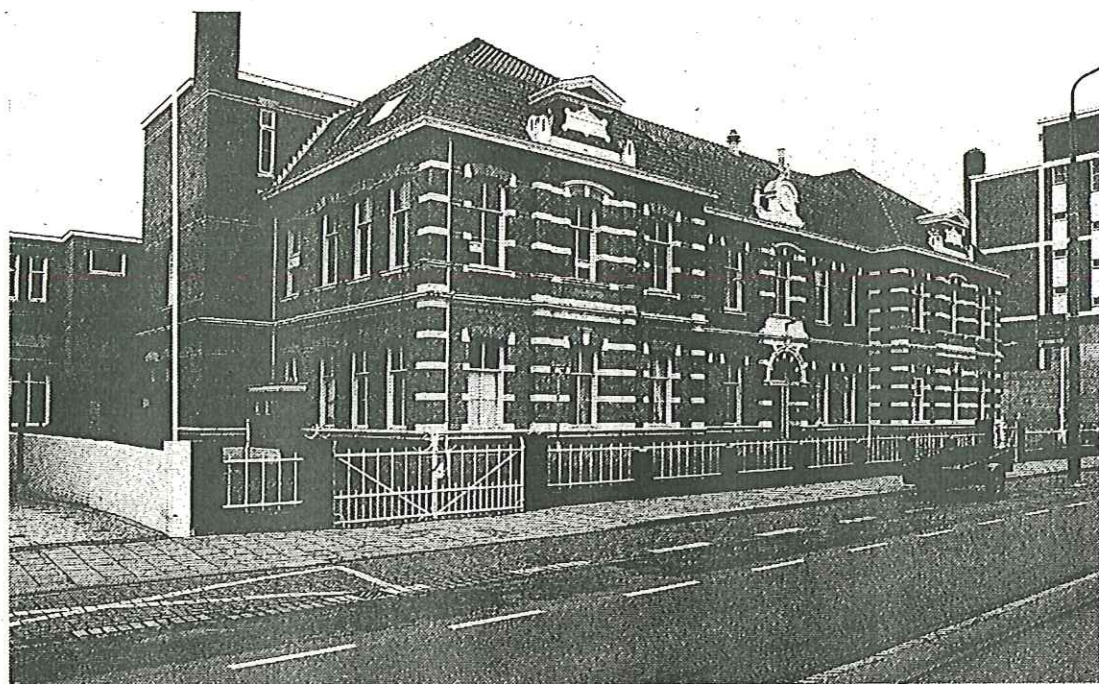

FOTO MAURICE NELWAN

Het gebouw van de Sophiastichting wordt een appartementencomplex.

nieuwbouw moeten volgend voorjaar beginnen. Tot het zover is wordt het complex bewoond door studenten van de anti-kraakstichting Ad Hoc. In de loop van 1999 wordt de oplevering verwacht. De woningen zijn alle bestemd voor de vrije sector.

De Sophiastichting, vernoemd

naar koningin Sophie (echtgenote van Willem III) was de voorloper van het huidige zeehospitium.

De grondaankoop geschiedde met koninklijk geld. Het gebouw verrees in de jaren 1879-1880 naar ontwerp van H.P. Vogel. Het herstellingsoord was dus net klaar toen

Hendrik Willem Mesdag met behulp van zijn vrouw en andere kunstenaars in 1881 het reusachtige panorama van Scheveningen op het doek bracht.

Op het kunstwerk staat de Sophiastichting nog enigszins geïsoleerd aan de toen nog niet zo oude Gevers Deynootweg.

adres: Gevers Deynootweg 21

opmerkingen:

	herkomst: Haagsche Courant	datum: 23-9-97
		neg.nr.: -
	Gemeente 's-Gravenhage	Hoofdafdeling Monumentenzorg

Woningen in Schevenings sanatorium

Den Haag – Na jaren van leegstand en verwaarlozing krijgt het voormalige sanatorium aan de Gevers Deynootweg een nieuwe bestemming.

In het monumentale gebouw met de naam Sophiahof komen veertien appartementen, terwijl op het achterliggende terrein twaalf nieuwe eengezinswoningen zullen verrijzen, met daaronder een half verdiepte parkeergarage voor dertig auto's.

Het sanatorium werd in 1880 in het duinlandschap gebouwd naar een ontwerp van de architect Vogel, die tevens bekend is van de Koninklijke Stallen aan de Hogewal. De

bouw was mogelijk gemaakt dankzij een nagelaten gift van de drie jaar eerder overleden koningin Sophie.

De instelling fungeerde in de eerste jaren als een 'Badinrichting voor kinderen van minvermogenden'. Via verschillende verbouwingen en uitbreidingen groeide de Sophiahof uit tot een compleet kuuroord en sanatorium. In de oorspronkelijke glorie is het gebouw nog steeds te bezichtigen op het bekende Panorama van Mesdag.

Na de verplaatsing van het kuuroord naar Kijkduin was het pand nog enige decennia in gebruik als kantoor van de PTT. De huidige ei-

genaar Woningbeheer heeft voor het restauratieplan een beroep gedaan op Peter Drijver van het Haagse architectenbureau Scala. De nieuwe woningen op het binnenterrein zijn in eerste instantie bestemd voor Scheveningers die de badplaats trouw willen blijven.

adres: Gevers Deynootweg 21

opmerking:

	herkomst: Haagsche Courant	datum: 12-11-1999
		neg.nr.:
	Gemeente 's-Gravenhage	Hoofdafdeling Monumentenzorg

Status van monument

voor oud

Haagsche Crt. 2000 -09-15
sanatorium

Den Haag – Een groep Scheveningers heeft het rijk verzocht het voormalige sanatorium van de Sophia stichting aan de Gevers Deynootweg op de monumentenlijst te plaatsen. De eigenaar wil het pand renoveren en in de achtertuin twaalf eengezinswoningen bouwen. Het gebouw, ontworpen door architect H.P. Vogel, stamt uit de 19e eeuw. Tot 1943 heeft het dienst gedaan als sanatorium voor kinderen van mindervermogenen. Om deze kinderen gezonde buitenlucht te geven, werden ze dagelijks met bed en al naar de achterliggende tuin gereden.

In de gemeentelijke monumentenverordening wordt het gebouw omschreven als 'een pand van algemeen belang' wegens zijn schoonheid, architectonische, geschiedkundige en sociaal-historische waarde.

Dit voorjaar heeft de gemeente de huidige eigenaar, Woningbeheer NV, een bouwvergunning verstrekt. Deze wil het verbouwen tot wooneenheden. De buitenkant blijft daarbij vrijwel ongewijzigd.

In de achtertuin echter wil Woningbeheer twaalf eengezinswoningen realiseren. Bewoners uit de Dirk Hoogenraadstraat verzetten zich hiertegen. Zij vinden dat hoofdgebouw en tuin bij elkaar horen. 'Het niet vrijstaan van het gebouw zou het karakter van het pand geweld aandoen', aldus de bewoners in hun brief aan de minister.

adres: Gevers Deynootstraat 21

opmerking:

	herkomst: Haagsche Courant	datum: 15-9-2000
		neg.nr.:
	Gemeente 's-Gravenhage	Hoofdafdeling Monumentenzorg

Vorbereidingsbesluit opknappen Sophiastichting binnenkort genomen

SCHEVENINGEN – De gemeenteraad neemt binnenkort een voorbereidingsbesluit voor het opknappen van de Sophiastichting aan de Gevers Deynootweg. Voor de bouwplannen van Residentie Vastgoed Ontwikkeling BV is een bestemmingsplanwijziging nodig waartegen het college geen bezwaar heeft. Volgens het gemeentebestuur passen de plannen van Residentie Vastgoed Ontwikkeling goed in de omgeving. Ook zijn geen bezwaren van omwonenden ingediend.

van onze redactie

Residentie Vastgoed Ontwikkeling wil in het pand, dat al acht jaar leeg staat en nu antikraakbewoning heeft, 21 woningen maken. In een apart complex achter de stichting komen nog eens 8 nieuwbouwwoningen en een parkeergarage. Voor de toekomstige bewoners zijn dan 42 parkeerplaatsen op eigen terrein beschikbaar.

De Sophiastichting is vernoemd naar Koningin Sophie, echtgenote van Willem III. Het was de voorloper van het huidige Zeehospitium. De grondaankoop gebeurde met koninklijk geld. Het gebouw verrees in de jaren 1879-1880

naar een ontwerp van H.P. Vogel. Het gebouw van de Sophiastichting was enige jaren in gebruik als kantoor. Medio 1997 kocht Woningbeheer NV de Sophiastichting en redde het daarmee van eventuele sloopplannen. Architectenbureau Scala maakte vervolgens een ontwerp voor de bouw van appartementen met eensgezinswoningen en een halfverdiepte parkeergarage op het binnenterrein. In 2000 werd een bouwvergunning verleend voor het veranderen van het kantoorgebouw aan de Gevers Deynootweg 21 tot een wooncomplex, eensgezinswoningen op het binnenterrein en een ondergronds parkeergarage. Daartegen werden door omwonenden

echter bezwaren ingediend, waarna de bouwvergunning werd geschorst. Medio februari 2003 werd die schorsing weer opgeheven, maar het bouwplan bleek toen financieel niet meer haalbaar. Begin 2005 kwam Woningbeheer in contact met Residentie Vastgoed Ontwikkeling, waarna beiden gingen samenwerken en het huidige plan maakten. Het huidige bouwplan voorziet in het verbouwen van het als Zeehospitium gebouwde gemeentelijk monument tot woningen in combinatie met woningen op het achterterrein. Van het monument wordt de achtervleugel vervangen door nieuwbouw in de stijl van de hoofdvleugel met eigentijds ogende kozijnen. De achter-

gelegen nieuwbouw is in een afwijkende architectuur vormgegeven. Van het voorhuis blijven de gevels en hoofdstructuur overeind. Het interieur bezit geen monumentale afwerkingen meer door talloze tussentijdse verbouwingen. De in 1950 verhoogde en met pannen gedekte kap van de hoofdvleugel wordt vervangen door een nieuw dak dat teruggrijpt op de oorspronkelijke vorm en gedekt is met leien.

Het achterste deel van het hoofdgebouw zal worden gesloopt. Ook de percelen met de nummers 19A en 19B gaan tegen de grond om plaats te maken voor de nieuwbouw.

Derde leven voor Sophia

Tekst: Gert-Jan Broere
Beeld: BosRosdorffWiebing

De Sophia-stichting werd vereeuwigd op het Panorama Mesdag. Lang was onduidelijk of dit monument niet slechts als een reeks penseelstreken zou voortbestaan. Maar nu begint 'Sophia' toch aan zijn derde leven.

Toen Hendrik Willem Mesdag in 1881 met de hulp van zijn vrouw Sientje en de collega's Théophile de Bock, George Hendrik Breitner en Bernard Blommers op een cilindervormig schilderij van 14 meter hoog en 120 meter lang Scheveningen gezien vanaf de Seinpostduin voor het nageslacht vastlegde, kon net voor het opdrogen van de verf nog juist een markant gebouw aan de Gevers Deynootweg worden ingekleurd.

Kort daarvoor waren de werkzaamheden voltooid aan de Sophia-stichting, een van de grotere gebouwen in het Scheveningen van toen en bovendien van de hand van een beroemd architect.

H.P.Vogel, hoofdonderwijzer aan de Koninklijke Academie van Beeldende Kunsten en architect van onder meer de Koninklijke Stallen, zette met de Sophia-stichting een voor die tijd zo kenmerkend bouwwerk neer met veel stijlelementen uit de neorenaissance

'Sophia' was vanaf zijn schepping eigenlijk een pareltje in een omgeving, die werd gedomineerd door louter kleine vissershuisjes.

Het is nu moeilijk voor te stellen wie de drukke Gevers Deynootweg ziet, maar de eerste jaren van zijn bestaan lag de stichting redelijk eenzaam in de duinen.

Dat was overigens een bewuste keuze, want de schoonheid van 'Sophia' stond in schril contrast met het doel waarvoor het werd gebouwd. Het gebouw deed dienst als hospitaal of zoals het in de statuten van de stichting stond *'een tehuis voor de tijdelijke verpleeging van kinderen van minvermogenen voor wie zeelucht en het gebruik van zeebaden noodig wordt geacht.'*

Kortom een soort sanatorium met in de praktijk veel jonge tbc-patiënten, die in de gezonde zeelucht aan konden sterken, voordat zij weer werden teruggestuurd naar de kolengestookte steden.

De functie van Sophia veranderde toen de bebouwing oprukte.

Rond 1930 verhuisde het hospitaal naar Kijkduin en uiteindelijk werden de lighallen achter het hoofdbouw afgebroken. Na de Tweede Wereldoorlog kreeg Sophia zijn tweede leven: het ging dienst doen als PTT-kantoor en als telefooncentrale.

Inmiddels gaat het gebouw aan zijn derde leven beginnen: het wordt residentie Sophiahof. Het monumentale pand wordt gerenoveerd en biedt straks ruimte aan twee appartementen en drie maisonnetewoningen. Op de plek van de lighallen achter het hoofdbouw komen rond een binnenhof zestien nieuwbouwapartementen en acht ruime stadswoningen. Alle woningen en appartementen beschikken over een eigen parkeerplaats in de halfverdiept aangelegde parkeergarage.

Het project is in handen van Residentie Vastgoed Ontwikkeling (RVO). Dit bedrijf maakte naam met de ontwikkeling van residentie Johan de Witt. Dit voormalig schoolgebouw aan de Stadhouderslaan werd omgetoverd tot een multifunctioneel gebouw in een monumentaal jasje met vijftien luxe appartementen, een Japans restaurant, een kinderdagverblijf, een naschoolse opvang, een culturele ruimte en een ondergrondse parkeervoorziening.

Met Sophia heeft RVO is dergelijks voor ogen. Door de schepping van Vogel een woonfunctie te geven blijft dit monument ook tastbaar bewaard en niet alleen als een reeks penseelstreken op het Panorama Mesdag.

Sophiahof in het kort

Omvang van het project: vijf appartementen in de historische uitbouw; zestien nieuwbouwapartementen en acht stadswoningen rond een binnenhof; alle woningen en appartementen beschikken over een eigen parkeerplaats(en) in de halfverdiepte parkeergarage.

Architect: de Architectenkombinatie BosRosdorffWiebing.

Prijzen: vanaf 385.000 euro oplopend tot 637.000 euro, exclusief parkeerplaats(en).

Het project is reeds in de verkoop, maar er zijn nog steeds appartementen beschikbaar.

■ **Meer informatie:** www.sophiahof.com

→ Gevers Deynootweg 21 ←

Wonen en werken in Den Haag

Reeds 70% verkocht

RESIDENTIE SOPHIAHOF EEN KLASSE APART

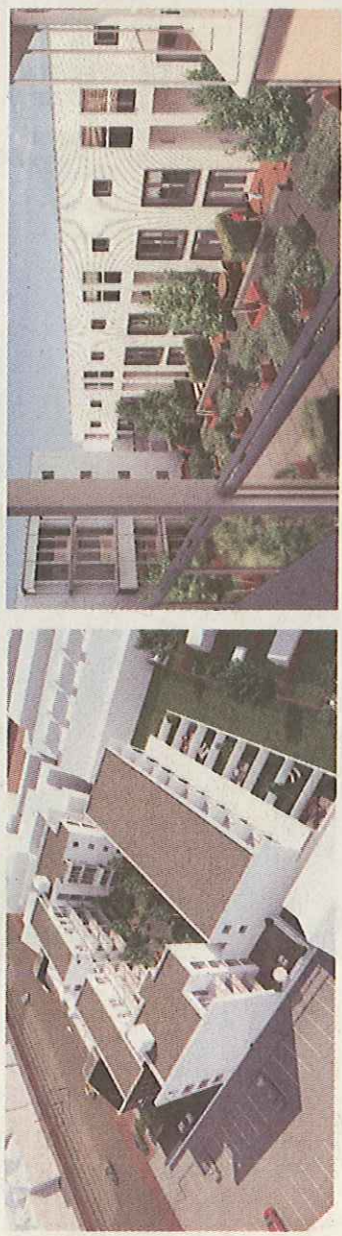
Residentie Sophiahof; een uniek project gelegen op een zeer bijzondere locatie.

Door de combinatie van herontwikkeling van het monumentale pand en de te realiseren nieuwbouw is er een grote diversiteit aan woningtypen beschikbaar.

Het sfeervolle binnenhof met fraaie tuinarchitectuur vormt het hart van het wooncomplex; volop genieten in een oase van rust.

Residentie Sophiahof is gelegen aan de Gevers Deynootweg in Scheveningen; op loopafstand van strand, zee, duinen en boulevard.

Verkoopprijs v.a. € 390.000,- v.o.n. excl. parkeerplaats.

RESIDENTIE SOPHIAHOF biedt:

- 2 appartementen en 3 maisonnetwoningen in het monumentale hoofdgebouw.
- 16 nieuwbouwappartementen / 8 stadswoningen / royale buitenruimten / een sfeervol binnenhof / privé parkeerplaats(en) en bergingen in de halfverdiepte parkeergarage.

Bent u geïnteresseerd? Kijkt u dan op www.sophiahof.com. Hier vindt u de volledige projectinformatie of u kunt een afspraak maken met de makelaars.

NELISSE
MAKELAARSGROEP
(070) 350 14 00

RESIDENTIE
VASTGOED-ONTWIKKELING

Frisia Makelaars

(070) 342 01 01